

THE USE OF DIDACTIC GAMES IN THE MORAL DEVELOPMENT OF CHILDREN

Abdurashidova Ezoza Rauf qizi
Master of Gulistan State University

Khabibullayeva Sarvinoz Isroiljon qizi
Teacher of the Department of Special Sciences of Yangiyer Pedagogical College

ANNOTATION

This article discusses the ways, methods and techniques of preschool education organization to influence the moral development of children through the use of didactic games in the classroom.

Keywords: game, moral development, didactic materials, method

ANNOTATSIYA

Ushbu maqola maktabgacha ta'lim tashkilotlari mashg'ulot jarayonida didaktik o'yilardan foydalangan holda bolalarni axloqiy rivojlanishiga ta'sir qilish yo'llari, usul va metodlari haqida so'z boradi.

АННОТАЦИЯ

В статье рассматриваются способы, методы и приемы организаций дошкольного образования по влиянию на нравственное развитие детей посредством использования дидактическая игр на уроках.

Kalit so'zlar: o'yin, axloqiy rivojlanish, didaktik materiallar, metod

INTRODUCTION

Didaktik o'yin jarayonida bolalar o'zlarini o'rab turgan narsalarga, kundalik hayotning hodisalariga, tabiatga, o'yinlarga to'g'ri munosabatni shakllantiradi va bolaning bilimini chuqurlashtiradi, bu, albatta, aqliy tarbiyadir. Bolalar didaktik o'yinlari hissiyotlarni rivojlantiradi, chunki atrofimizdagi dunyoni to'liq anglash uchun bola uni his qilishi va idrok qilishi kerak. Didaktik o'yinlar bolalar nutqini rivojlantirishga katta e'tibor beradi. O'yinda bola so'z boyligini boyitadi, ham faol, ham passiv, tovushlarni va butun so'zlarni to'g'ri talaffuz qilishni, jummalarni tuzishni, o'z fikrlarini aniq ifoda etishni o'rganadi. To'g'ri tanlangan didaktik o'yin yosh avlodning axloqiy tarbiyasiga ham katta ta'sir ko'rsatadi. Bolalar kattalar mehnati natijasida o'yinchoqlarga, atrofda narsalarga g'amxo'rlik qilishni o'rganadilar, ijtimoiy xulq-atvor me'yorlari, tengdoshlar va kattalar bilan bo'lgan munosabatlar, turli xil shaxsiy xususiyatlar haqida tushunchaga ega bo'ladilar.

Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun didaktik o'yinlar mehnat ta'limi funksiyasini bajaradi. Darhaqiqat, bolalar o'yin uchun materiallarni mustaqil ravishda tayyorlash orqali mehnat qilish ko'nikmalariga ega bo'ladilar. Besh yoshdan olti yoshgacha bo'lgan bolalar rasmlarni, o'yinlar uchun tabiiy materiallarni olishadi.

Didaktik material gigienik bo'lishi kerak va iloji bo'lsa estetik tarzda ishlab chiqilgan bo'lishi kerak. Darhaqiqat, yorqin, oqlangan o'yinchoqlar har doim bolalarning e'tiborini jalb qiladi, ular bilan o'ynash istagini uyg'otadi, bu ular estetik tarbiya funksiyasini bajarishini anglatadi. Didaktik o'yinda jismoniy tarbiya. O'yin deyarli har doim farovonlikni, ijobiy hissiyotlarni keltirib chiqaradi. Eng muhimi, didaktik o'yinchoqlar yordamida o'yinlar bo'lib, ular davomida qo'llarning nozik motorli mahoratlari mustahkamlanib, rivojlanadi. Bu bolalarning aqliy rivojlanishiga eng qulay ta'sir ko'rsatadi, qo'llarni yozishga tayyorlashga yordam beradi. Ko'pgina didaktik o'yinlar madaniy va gigiena ko'nikmalarini shakllantiradi. O'yinda bolalar turli xil his-tuyg'ularni ifoda etadilar, hamma narsani birgalikda, ya'ni tarbiyachi yoki otasonasi bilan birgalikda bajarishga intilishadi.

Didaktik o'yinlar qisqa (10-20 daqiqa) bo'lishi kerak. Bolaning o'yin davomida o'yin topshirig'iga bo'lgan ishtiyoqini saqlab qolish juda muhim, bu vaqtda bolalarning aqliy faolligi pasaymasligini va vazifaga qiziqish buzilmasligini ta'minlashga harakat qiling.

Didaktik o'yinlar ikkita prinsipni o'z ichiga oladi - ta'lim va o'yin. Bularni tugun shaklida ham, erkin faoliyatda ham ishlatish mumkin.

Tugunlar barcha bolalar bilan oldindan o'ynash mumkin bo'lgan didaktik o'yinlardan foydalanadi. Ular bolalarning bilimlarini birlashtirish, tizimlashtirish usuli sifatida ishlatiladi. Didaktik o'yinlar aksariyat hollarda bolalar allaqachon ma'lum bilim va ko'nikmalarni qo'lga kiritganlarida o'tkaziladi, aks holda o'yinni amalga oshirish qiyin bo'ladi.

Didaktik o'yin - bu amaliy faoliyat bo'lib, unda siz bolalar batafsil yoki yuzaki bilim olganliklarini va kerak bo'lganda ularni qanday qo'llashni bilishlarini tekshirishingiz mumkin. Didaktik o'yinlar inson shaxsiyatining barcha tomonlarini rivojlanishiga hissa qo'shadi. Agar ular mahoratli o'qituvchi tomonidan jonli ravishda o'tkazilsa, bolalar ularga katta qiziqish, quvonch portlashlari bilan munosabatda bo'lishadi, bu albatta ularning ahamiyatini yanada oshiradi.

Innovatsion ta'lim shunday bo'lishi kerakki, u fikrlash harakatlariga olib keladi, lekin zo'riqishni talab qilmaydi, charchoqni, qo'rquvni va bolaning maktabga kelishidan oldin o'rganishni istamasligini keltirib chiqarmaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YHATI

1. Bondarenko A.K. Bolalar bog'chasidagi didaktik o'yinlar., M., Ta'lim, 1991 yil.
2. Kozlova S.A. Maktabgacha pedagogika.-M., 2000 yil.
3. F. Qodirova Maktabgacha pedagogika Toshkent 2009 yil
4. Menjheritskaya D.V. O'qituvchiga bolalar o'yini haqida - M., 1982 yil.